DZIENNIK URZĘDOWY

c. i k. Komendy obwodowej w Tomaszowie.

Prenumerata ćwierćroczna 3 K. Wychodzi 1. i 15. każdego miesiąca

Nr. 8. **Tomaszów 15. Lipca 1916.**

Do Ludności Jen. Gubernatorstwa wojskowego!

Na Rozkaz Najwyższy Jego ces. i król. Apostolskiej Mości, mego Najmiłościwszego Pana, obejmuję urząd jenerał-gubernatora wojskowego na austr.-węg. obszarze okupowanym w Polsce. Na tem stanowisku witam jak najgoręcej ludność powierzonego mi kraju.

Zasady sprawiedliwości i życzliwości, któremi mój znakomity poprzednik przy sprawowaniu rządów tego kraju się kierował, będą mi również służyły za wskaźnik. Od Was natomiast oczekuję, że nienagannem zachowaniem się ułatwicie mi życzliwe i przyjazne postępowanie.

Wierny intencyom mego Dostojnego Monarchy, któremu dobro Wasze leży na sercu, skieruję me dążenia ku temu, aby według najlepszych sił łagodzić dalej ciężkie rany, zadane krajowi wojną i popierać dalszy pomyślny rozwój tego kraju.

Zwracam się do Was wszystkich o poparcie mnie w tej pracy; odnoście się do mnie z pełnem zaufaniem.

Lublin, dnia 9. maja 1916.

C. i k. Jeneral-Gubernator wojskowy:
KAROL KUK zbrojmistrz polny, w. r.

60.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 23. kwietnia 1915, Dz. Rozp. Nr. 9

dotyczące rejestrów stanu.

§ 1.

Prowadzenie metryk.

Prowadzenie rejestrów stanu (metryk) jest rzeczą c. i k. Zarządu wojskowego i stoi pod kierownictwem i nadzorem Komendy obwodowej.

§ 2.

Przedmioty wpisu do metryk.

Przedmiotem wpisu do rejestrów stanu są wypadki urodzin, zawarte małżeństwa i wypadki śmierci.

§ 3.

Właściwy prowadzący metryki.

Prowadzenie metryk dla przynależnych do kościoła rzymsko-katolickiego jest rzeczą właściwego duszpasterza, we wszystkich innych wypadkach naczelnika tej gminy, w której się zdarzył wypadek podlegający wpisowi do metryki. Komendant obwodu może powierzyć właściwemu duszpasterzowi innego prawnie uznanego stowarzyszenia religijnego prowadzenie rejestrów stanu dla przynależnych do tego stowarzyszenia religijnego.

Zarządzenie takie będzie ogłoszone w dzienniku urzędowym.

§ 4.

Księgi metrykalne.

Rejestry stanu prowadzi się według wzoru podanego w załączniku A. Dla metryk urodzin, małżeństw i zmarłych przeznaczyć należy oddzielne tomy o stronicach zaopatrzonych bieżącemi liczbami. Metryki będą prowadzone w języku polskim.

§ 5.

Obowiązek zgłoszenia.

Każdy wypadek, podlegający wpisowi do metryk, ma być w ciągu ośmiu dni zgłoszony u właściwego prowadzącego metryki (§ 3.).

Zgłoszenie winno zawierać wszystkie szczegóły potrzebne do wypełnienia rubryk przepisanego formularza (§ 4.).

Do zgłoszenia wypadku śmierci należy dołączyć poświadczenie oględzin zwłok.

§ 6.

Osoby obowiązane do zgłoszenia.

Obowiązek zgłoszenia wypadku urodzin ciąży na ślubnym ojcu. Jeżeli ojciec jest nieobecny, lub nie może dokonać zgłoszenia, albo jeśli chodzi o dziecko nieślubne, winien dokonać zgłoszenia akuszer lub położna, a gdyby i tych nie było, ta osoba, w której mieszkaniu, lub w której domu dziecko się urodziło. Jeżeli nie zachodzi żaden z tych wypadków, obowiązana jest matka spowodować zgłoszenie.

Zawarcie małżeństwa winien zgłosić małżonek, w razie przeszkody z jego strony małżonka, jeżeli i ona nie może dopełnić tego obowiązku, ojciec, następnie matka małżonka, wreszcie ojciec, a następnie matka małżonki.

O wypadku śmierci winien donieść najbliższy krewny, a jeżeli to nie jest możliwe, ten, w którego mieszkaniu, lub w którego domu zaszedł wypadek śmierci.

§ 7.

Zmiany i uzupełnienia rejestrów stanu.

Jeżeli wskutek okoliczności zaszłych później

— jak legitymacya, rozwód i t. p. — treść metryki nie odpowiada już rzeczywistym stosunkom, winien właściwy prowadzący metryki uzupełnić metrykę w ten sposób, by pierwotny zapis pozostał nadal widocznym. Dokumenta stanowiące dowód zmiany zaszłej w stosunkach stanu należy dołączyć do metryki.

Poprawki w rejestrach stanu z powodu nieprawdziwości pierwotnego zapisu wolno robić tylko na zarządzenie Komendy obwodowej.

Inne zmiany są zabronione.

Duszpasterze i naczelnicy gmin winni czuwać, aby zgłoszeń (§§ 5. i 6.) dokonywano na czas, dopilnować powstania okoliczności określonych w pierwszym ustępie, a w razie potrzeby dokonać z urzędu zapisu lub uzupełnić go, jeżeli zaś nie są sami właściwymi prowadzącymi metryki, spowodować to u właściwego prowadzącego metryki.

§ 8.

Wyciągi z metryk.

Wyciągi z rejestru stanu muszą być wystawione według wzoru podanego w załączniku B. Wpisy do wyciągów mają co do formy i treści zgadzać się z zapisami rejestru stanu. Prowadzący metryki winien podpisać wyciąg i zaopatrzyć go pieczęcią urzędową.

§ 9.

Moc dowodowa.

Rejestrom stanu i wyciągom z metryk przysługuje moc dowodowa publicznych dokumentów.

§ 10.

Przekroczenia i kary.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karane przez Komendę obwodową karami pieniężnemi do dwustu koron, w razie niemożności ściągnięcia kary pieniężnej, aresztem do dziesięciu dni.

Naśladowanie lub fałszowanie księgi metrykalnej lub wyciągu z metryk będzie karane według wojskowych ustaw karnych.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

Formularze do prowadzenia rejestrów stanu (metryk) można nabyć w c. i k. Komendzie obwodowej za złożeniem kosztów nakładu. Potrzebną i ilość tych formularzy należy zamówić najpóźniej do 1. sierpnia b. r.

61.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 23. kwietnia 1915, Dz. Rozp. Nr. 11

dotyczące zaprowadzenia kalendarza Gregoryańskiego i czasu średnio-europejskiego, jakoteż zniesienia tak zwanych galówek.

§ 1.

Czas kalendarzowy oblicza się podług kalendarza Gregoryańskiego (nowego stylu).

§ 2.

Godziny liczy się podług czasu średnioeuropejskiego.

§ 3.

Znosi się wydany przez rząd rosyjski zakaz podejmowania czynności urzędowych podczas tak zwanych „galówek“.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

62.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 23. kwietnia 1916, Dz. Rozp. Nr. 56

dotyczące zaprowadzenia czasu letniego na rok 1916.

§ 1.

Na czas od 1. maja do 30. września 1916 zaprowadza się odrębną rachubę czasu (czas letni).

Mianowicie 1. maja 1916 zaczyna się 30. kwietnia o godzinie 11. po południu według dotychczasowej rachuby, 30. września zaś kończy się godzinę po północy według rachuby zaprowadzonej tem rozporządzeniem.

§ 2.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny w. r.

63.

Prenumerata dziennika rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce.

Na podstawie rozporządzenia c. i k. Naczelnej Komendy armii z dnia 23. kwietnia 1915 Dz. rozp. Nr. 12 ogłasza się co następuje:

Zamówienia na dziennik rozporządzeń przyjmuje za złożeniem zadatku w kwocie 1 K każdy Urząd pocztowy i przesyła je odnośnej Komendzie obwodowej. Zadatek, na który wydaje się potwierdzenia odbioru, uprawnia do poboru dwudziestu następujących po sobie części dziennika rozporządzeń.

C. i k. Komenda obwodowa zarządza następnie doręczenie dziennika rozporządzeń abonentowi, a to wydanych już części odrazu, następnych zaś równocześnie z ich wysyłką do gmin.

Pojedyncze części dziennika rozporządzeń, można nabyć w każdej Komendzie obwodowej po cenie 10 hal.

64.

Obwieszczenie c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego z dnia 14-go lutego 1916 r.

Zwolnienie korespondencyi urzędowych od opłaty porta.

W myśl rozporządzenia c. i k. Naczelnej Komendy armii, z dnia 1-go stycznia 1916 r., M. V. Op. Nr. 127.302, przyznaje się wolną od opłaty porta przesyłkę dla urzędowych pism magistratów, urzędów gminnych i prowadzących metryki na c. i k. obszarze okupowanym w Polsce, a to we wzajemnej korespondencyi między sobą, jakoteż w korespondencyi z c. i k. władzami wojskowemi, sędziami pokoju i sądami gminnymi na obszarze okupowanym.

65.

MGG. G. Nr. 34.418/16
E. Nr. 3157

Sprzedaż dzieł sztuki.

Celem zapobieżenia wywożeniu dzieł sztuki z obszaru okupowanego zwraca się c. i k. Komenda obwodowa do wszystkich kół ludności, a w szczególności do P. T. Duchowieństwa, Szlachty i właścicieli dóbr, aby przy pozbywaniu wartościowych dzieł sztuki ile możności szukano kupców krajowych lub przedmioty te ofiarowano do nabycia państwu.

C. i k. Komenda obwodowa udzieli stronom interesowanym we wszystkich tego rodzaju wypadkach swego poparcia.

66.

Składownie tytoniu.

W obwodzie Tomaszowskim ustanowiono trzy główne składownie tytoniu a mianowicie:

1. w Komarowie,
2. w Łaszczowie i
3. w Tomaszowie.

C. i k. Komenda obwodowa przydziela:

1. do składowni tytoniu w Komarowie wszystkich trafikantów z gmin:

a) Komarów z wszyst. miejscowościami
b) Kotlice „ „
c) Krynice „ „
d) Tyszowce „ „

2. do składowni tytoniu w Łaszczowie wszystkich trafikantów z gmin:

a) Czerkasy z wszyst. miejscowościami
b) Dołgobyczów „ „
c) Poturzyn „ „
d) Telatyn „ „

3. do składowni tytoniu w Tomaszowie wszystkich trafikantów z gmin:

a) Jarczów z wszyst. miejscowościami
b) Majdan Górny „ „
c) Rachanie „ „
d) Tarnawatka „ „
e) Tomaszów miasto z wszystkiemi miejscowościami
f) Tomaszów gmina z wszystkiemi miejscowościami.

Główni składownicy tytoniu są obowiązani wydawać potrzebne materyały tytoniowe **tylko** przydzielonym im do poboru sprzedawcom tytoniu (trafikantom).

67.

Zajęcie rzepaku.

Wskutek rozporządzenia c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego Nr. 3822 zarządza się ·zajęcie rzepaku. Handel oraz obrót tym produktem jest zakazany.

Rozporządzenie powyższe należy w każdej gminie wszechstronnie ogłosić.

68.

Oszczędzanie zapasów i gromadzenie artykułów nadających się do ponownego spieniężenia.

W interesie ludności zaleca się wszystkim oszczędzanie wszelkiego rodzaju zapasów, a w szczególności odnosi się to do wszelkiego rodzaju artykułów spożywczych. Najmniejszego kąska chleba, mięsa lub jarzyn nie powinno się marnować.

Według możności należy oszczędzać ubrań, bo i znoszone mogą być zawsze jeszcze w jakikolwiek sposób zużytkowane.

Kości z bydła rzeżnego, odpadki lnu i konopi, stare wyroby powroźnicze, pasy, resztki sznurków, pocięte odpadki worków, oraz worki z ziarna i mąki należy przechowywać i po odczyszczeniu odesłać do c. i k. Komendy obwodowej.

69.

Zwolnienie od przymusu paszportowego świadków sądownie wezwanych.

C. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z c. i k. Naczelną Komendą armii, reskryptem z dnia 29. stycznia 1916 L. 58867 na podstawie rozporządzenia wszystkich Ministerstw z dnia 17. sierpnia 1915 Dz. ust. p. Nr. 241, postanowiło że wezwanie władzy administracyjnej lub sądowej, zastępuje legitimacyę do podróży z miejsca zamieszkania wezwanego do miejsca siedziby władzy wzywającej. Na odwrotnej stronie wezwania musi być umieszczone świadectwo identyczności wezwanego, wystawione przez odnośny Urząd gminny zaopatrzone w pieczęć i podpis naczelnika gminy, oraz oryginalny podpis wezwanego.

70.

Exh. Nr. 5822/16.

List gończy.

Bazyli Jarzyna, syn Wojciecha, 23 lat, przynależny do Tyszowiec (opisu osoby brak) jest podejrzany o przekroczenie kradzieży wedle art. 169 ust. kar.

Uprasza się wszystkie Komendy, Sądy i władze bezpieczeństwa o odstawienie wyżej wspominianego w razie przytrzymania go do Sądu gminnego IV. okręgu powiatu Tomaszowskiepo, we wsi Dub, gmina Kotlice.

Sąd gminny.

71.

Exh. Zl. 1364/15

Zguba.

Pani Wanda Rakowska z Rzeplina zgubiła z końcem października z. r. książeczkę kontraktową na sprzedaż zboża wraz należącymi do niej blankietami sprzedaży. Dwa z tychże były podpisane, jednakowoż nie wypełnione.

Uczciwy znalazca zechce książeczkę tę złożyć w c. i k. Komendzie obwodowej.

72.

Nosacizna u koni.

W miejscowości Pawłówka gminy Rachanie stwierdzono urzędownie nosaciznę u koni.

73.

Dnie bezmięsne.

Z powodu zmniejszenia się stanu bydła jest obowiązkiem każdego ograniczać się w używaniu mięsa. Zarządzam tedy co następuje:

W każdy poniedziałek, środę i piątek mają być wszystkie jatki zamknięte. W dniach tych zakazuje się również podawania potraw mięsnych w lokalach publicznych. Wyjątek stanowią wyroby masarskie oraz konserwy mięsne.

Przekroczenia powyższego zakazu będą surowo karane.

Powyższe zarządzenie, które należy wszech stronnie ogłosić, wchodzi natychmiast w życie.

74.

Oddział austr. Towarzystwa, Czerwonego Krzyża w Tomaszowie.

Na wniosek c. i k. Komendy obwodowej w Tomaszowie, po zatwierdzeniu statutów przez c. i k. 1. Komendę armii z dnia 26/5 1916 powołano do życia „Zagraniczny Oddział austryackiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża w Tomaszowie“.

Biorąc pod uwagę nadzwyczajne zasługi i dobrodziejstwa, jakie austryackie Tow. „Czerwonego Krzyża“ wyświadcza armii i jej członkom, jest obowiązkiem każdego popierać tę wspaniałą międzynarodową instytucyę.

Osoby obcej przynależności państwowej, a więc i mieszkańcy obwodu tomaszowskiego mogą także zostać zwyczajnymi członkami tego Towarzystwa. Zwyczajnymi członkami Towarzystwa mogą zostać te osoby, które wpłacą tytułem wkładki rocznie przynajmniej kwotę 5 K. albo ofiarują taki kapitał, od którego odsetki wyniosą rocznie najmniej 5 Koron.

Legitymacye członków wydaje Prezydyum Towarzystwa w Tomaszowie gdzie można nabyć odznakę tego Towarzystwa w cenie 2 K. za sztukę.

Zgłoszenia przystąpienia upraszamy nadsyłać do „Prezydyum oddziału austryackiego Tow. Czerwonego Krzyża“ w Tomaszowie, które będą także przyjmowane z grzeczności we wszystkich urzędach obwodu.

Wiceprezydentowa **Zofia Beranowa**
żona c. i k. Pułkownika Komendanta obwodu.

75.

Exh. Nr. 5803/I

Uregulowanie obrotu pieniężnego. — Kurs wymiany.

Obwieszczenie.

A. Obrót pieniężny:

I. C. i k. Jenerał-Gubernatorstwo wojskowe rozporządzeniem z dnia 21 czerwca 1916 E. Präs. Nr. 7695 uregulowało obrót pieniężny w obszarach Król. Polskiego podlegających zarządowi austro-węg. jak następuje:

a) Monety i noty waluty koronowej muszą być przyjmowane przy wszelkich wypłatach za przedmioty i świadczenia:

1) których cena jest oznaczona z urzędu,

2) których Komenda obwodowa i organa c. i k. Zarządu wojskowego żądają przymusowo.

Kurs wymiany odpowiadający wartości targowej, który przytem stosować należy, będzie każdocześnie ogłaszany z urzędu (ustęp V).

Nieważne są umowy stron, mocą których zapłaty oznaczone pod 1) nie mają być uiszczone w walucie koronowej.

b) Publiczne kasy będą przyjmować zapłaty zarówno w walucie koronowej jak i w walucie rosyjskiej po kursach wymiany każdocześnie ustanowionych.

Postanowienie to odnosi się także do podatków i innych publicznych danin, ustalonych w walucie rosyjskiej.

c) Niniejsze rozporządzenie nie odnosi się do zapłat w monetach złotych.

d) Przekroczenia niniejszego rozporządzenia karane będą przez c. i k. Komendę obwodową grzywną do 2000 Koron lub aresztem do trzech miesięcy.

e) Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1. lipca 1916.

Nadto zauważa się:

II. Przy ustanawianiu cen z urzędu, należy na pierwszem miejscu umieścić ceny w koronach a obok w walucie rosyjskiej.

III. Pieniądze niemieckie należy również przyjmować wedle każdocześnie ustanowionego kursu wymiennego.

IV. Uszkodzone noty bankowe obcej waluty nie będą w kasach wojskowych przyjmowane.

B. Kurs wymiany.

V. Od 1. lipca b. r. aż do odwołania obowiązuje następujący kurs wymiany:

1 Marka niemiecka (srebro, nikiel, bronz i papier) . . . . K. 1.43

1 Rubel rosyjski (srebro, nikiel, bronz i papier) . . . . „ 2.50

Tomaszów, dnia 1. lipca 1916.

C. i k. Komendant obwodu:

Baron Schenk pułkownik m. p.

Nakładem i drukiem c. i k. Komendy obwodowej w Tomaszowie.